

תשורה

משמחת נישואין של
אליהו ארי' ליב ועדינה רחל שיחיו
גראסס

(1) אש צדק ושלום
בית ארי' ליב
אליהו ארי' ליב
א. ג.

(2) אש צדק ושלום
בית ארי' ליב
אליהו ארי' ליב
א. ג.

יום חמישי, ח' תמוז, תשע"ט

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים הרב מ' אליהו ארי' ליב שי' עב"ג הכלה מרת עדינה רחל תחי'.

התודה והברכה מובעת בזה לבני משפחתנו, ידידנו ומכרינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחתנו ולברך את צאצאינו שיחיו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בתור הבעת תודה לבבית והוקרה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו, מוגשת בזה תשורה מיוחדת - מיוסד על הנהגתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שחילק 'תשורה' בחתונת הרבי - הכוללת: א. תמונות מבני המשפחה אצל הרבי, וכן תמונות משפחתיות. ב. יומן שכתב הרה"ח ר' אליהו ארי' ליב גראסס ע"ה, שהחתן נקרא על שמו, שזכה להיות ולתעד את ימי הבראשית לנשיאות הרבי (בו רשם גם נקודות משיחות הקודש) והיה מהעסקנים החשובים בענייני הרבי, בפרט בשכונת קראון הייטס. חלק מיומניו התפרסמו במות שונות, וחלקם מופיעים כאן בפרסום ראשון. ב. מכתבים מהרבי לסבא-רבה של החתן, הרה"ח ר' יהודה חיטריק ע"ה. ג. הוראות מהרבי בכתי"ק לסב החתן, הרה"ח ר' אהרן חיטריק ע"ה (שהרבי מינה אותו לחבר מערכת אוצר החסידים ואחראי על הדפסת תורתם של רבינו הזקן, אדמו"ר האמצעי והאדמו"ר הצמח-צדק) בקשר להוצאת ספרי רבותינו נשיאינו. ד. הגהות הרבי בכתי"ק על הקדמת הרבי לספר התולדות לרבינו הזקן (באנגלית), שנערך על ידי סב הכלה, מזכיר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, הרה"ח ר' ניסן מינדל ע"ה.

הא-ל הטוב הוא יתברך יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל אחב"י בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בברכה העיקרית שנזכה ללכת משמחה זו לשמחה העיקרית "שמחת עולם על ראשם", "ונזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן דא למטה . . . והוא יגאלנו".

הורי הכלה

אבא אליהו ומינא בוניא דייטש

הורי החתן

אברהם נחום ורחל גראסס

זקניהם

מרת סלזה חיטריק

הרב חיים שמעון וחיה לאה דייטש

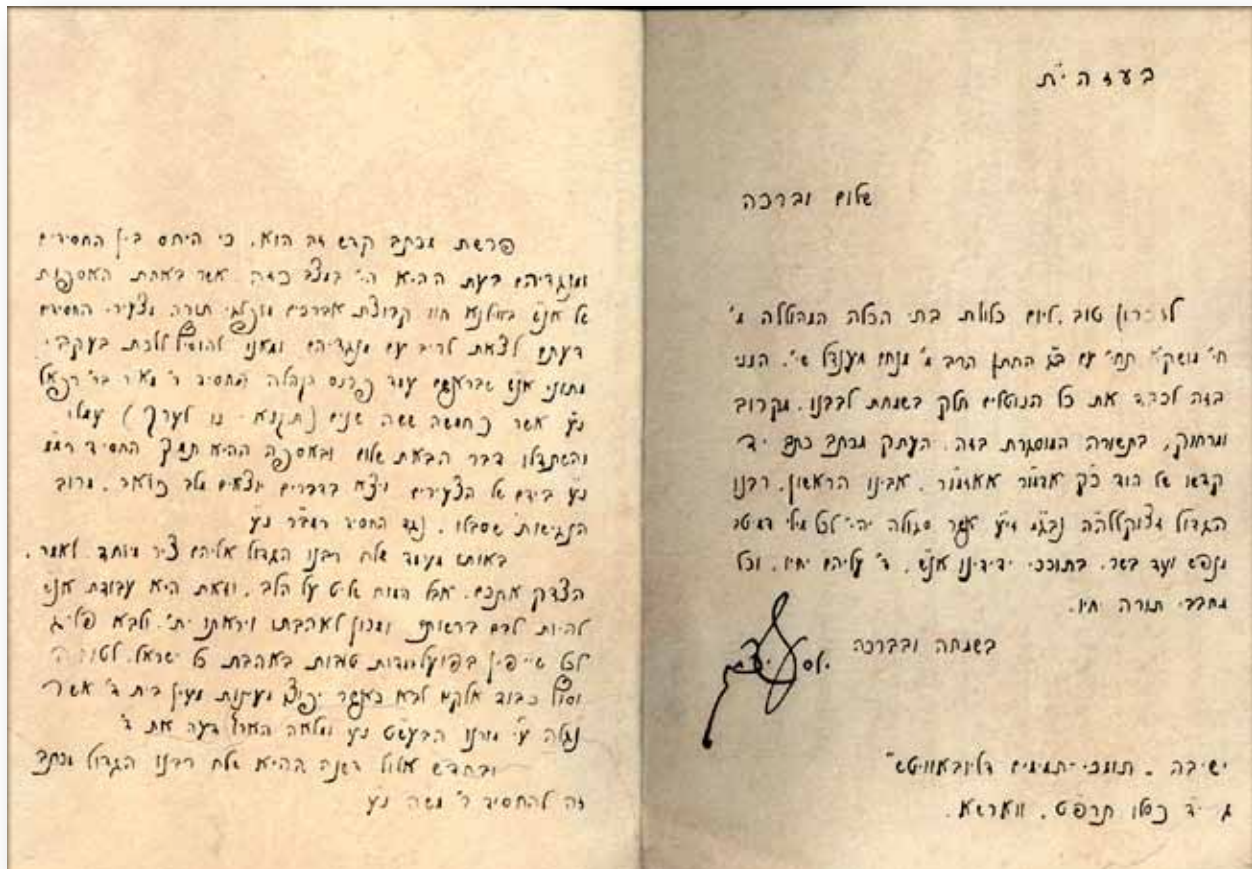
הרב שלום דובער ופרידא חוה שפירא

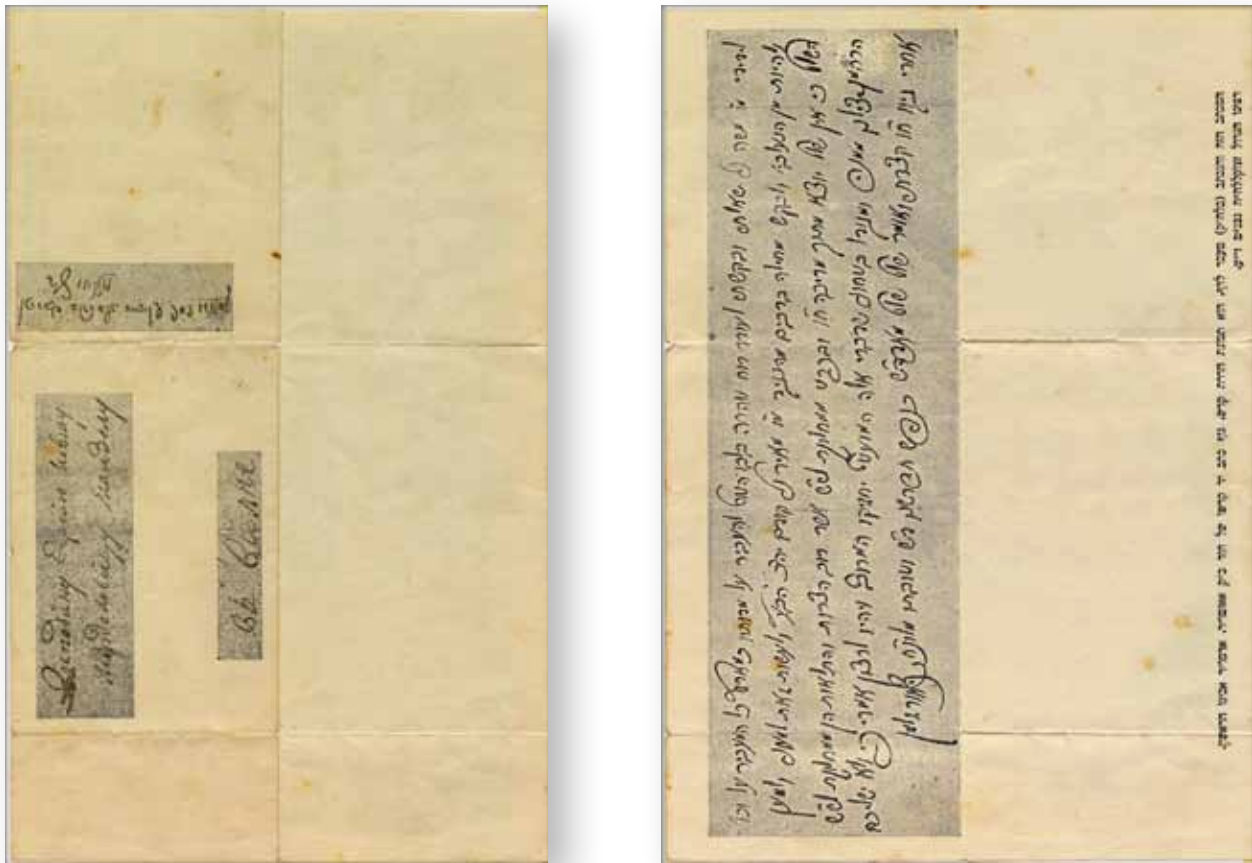
התשורה בחתונת הרבי

באמצע סעודת החתונה של הרבי, בי"ד כסלו תרפ"ט, שעה שהסיבו המסובים ליד השולחנות הערוכים, ציוה הרבי הריי"צ לאחד מתלמידי התמימים, לחלק בשמו, לכל אחד ואחד מהמסובים, תשורה מיוחדת:

גיליון שנכפל לשלושה חלקים. מצדו האחד של הגיליון נדפס צילום "תמונת הדרת-קודש. גוף כתב יד קדשו של כ"ק אאזמו"ר. אדמו"ר אבינו הראשון. רבינו הגדול זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע", ומצדו השני, כלפי חוץ, נדפסו שלושה צילומי קטעים קטנים, האחד - כתוב בלשון הקודש - אף הוא בגוכי"ק של אדמו"ר הזקן. השניים האחרים נכתבו ברוסית על-ידי אדם אחר.

לגיליון זה צורף גיליון נוסף שנכפל לשנים: מצד ימין נדפס צילום מכתבו של הרבי הריי"צ - הכתוב בכתב ידו של אחד המזכירים וחתום בגוכי"ק של אדמו"ר הריי"צ - בו הוא מודיע כי מכתב של אדמו"ר הזקן שראה לכבוד בו "את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק . . אשר סגולה יהי לכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר, בתוככי ידידינו אנ"ש, ד' עליהם יחיו, וכל מחבבי תורה יחיו". בצד השמאלי של הגיליון, נדפסה פשר פתשגן הכתב - אף זאת בצילום כתב-ידו של אותו מזכיר - בו מפרט הרבי את הנסיבות בגללן שלח רבינו הגדול את מכתבו הנ"ל.

לידידי מו' משה נ"י שאלתי ובקשתי לעורר רוח טהרה בלבנו הטחור] להעביר על מידותינו כמארז"ל כל המעביר על וכו' ולהיות מן הנעלבין] ולבקש מחילה ברבים מהנגיד מו' מאיר נ"י קודם יה"כ הבע"ל [יום הכיפורים הבא עלינו לטובה] ולעשות זאת למעני ולמען השלום] כי אין שלו' יוצא מתוך מריבה ח"ו ובפרט ממחלוקת לש"ש [לשם שמים] אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לש"ש הרחמן יצילנו נמנה ומגודל בטחוני שדברי אלה המועטים] יחזיקו המרובים] ויהיו לרצון אמרי פי ולא ישליכם אחרי גיוו ח"ו קיצרתי ואומר שלו' שלו' מאדה"ש [מאדון השלום] כנפש תדרשנו ד"ש [דורש שלומן] וטבתו מלונ"ח [מלב ונפש חפיצה] שניאור זלמן

תרגום הכיתוב בתמונה השמאלית למטה - בגוף כתב יד קודש אדמו"ר הזקן:
 להרבני מו"ה מייזליש שמש ונאמן דק[הלת] וזילנא
 שלוש השורות הנוספות, בשפה הרוסית, נכתבו על-ידי אחר:
 לאדון יהודי משה מורדוכוביץ [בן מרדכי] מייזליש בוזילנא

בנוסף לחלוקת ה'תשורה' בעת החתונה, שלח הרבי הרי"צ 'תשורה' זו לכמה מחסידיו, וכלשון הרבי באחד ממכתביו: ".
 אשר כ"ק מו"ח אדמו"ר שלחו בתור מתנה לחסידים ואנ"ש בקשר עם חתונתי".

ח' כסלו ה'תנש"א. הרה"ח ר' יהודה חיטריק עם בנו הרה"ח ר' אהרן חיטריק, בחלוקת דולרים לצדקה אצל הרבי

כ"ב טבת ה'תשנ"ב. הרה"ח ר' אהרן חיטריק מגיש לרבי את אחד הקונטרסים שהו"ל, ליקוטי פירושים על התניא

ב' שבט ה'תשנ"א. הרה"ח ר' אליהו ארי' ליב גראסס, עובר אצל הרבי בחלוקת הדולרים לצדקה

ערב יום כיפור תשמ"ג. הרה"ח ר' אליהו ארי' ליב גראסס, עובר אצל הרבי בחלוקת לעקאח

מוצאי שמחת תורה תשמ"ב. הרה"ח ר' אליהו ארי' ליב גראסס, עובר אצל הרבי בחלוקת כוס של ברכה

ו' תשרי תש"נ. הרה"ח ר' אהרן חיטריק ואחיו הרה"ח ר' צבי הירש חיטריק, מקבלים מעטפה שכוללת: מאמר של אדמו"ר הצ"צ ד"ה "ושאבתם מים בששון", פרוסת "לעקאח", מכתב כללי דוא"ו תשרי, ושטר של דולר א' לצדקה

הרה"ח ר' אהרן חיטריק ז"ל כאברך צעיר

הרה"ח ר' אהרן חיטריק ז"ל בצעירותו

מרת יהודית בוטמן ובעלה הרה"ח ר' שניאור זלמן בוטמן, הרה"ח ר' יהודה חיטריק ורעייתו מרת קיילא חיטריק, שרה קפלן (הילדה הקטנה), מרת שיינדל שניאורסאהן ובעלה הרה"ח ר' שלום בער שניאורסאהן (התמונה צולמה בשבע ברכות שלהם, לאחר חתונתם בר"ח אלול תשי"ד), הרה"ח ר' אהרן חיטריק (עומד ומחזיק בידיו תינוק), הרה"ח ר' זלמן שניאורסאהן, הרה"ח ר' שמואל מנחם מענדל בוטמן

סב החתן, הרה"ח ר' אהרן חיטריק ז"ל, עם אביו הרה"ח ר' יהודה חיטריק, ויבלחט"א הרב אהרן יעקב שוויי.

סב החתן, הרה"ח ר' אהרן חיטריק ז"ל

סב החתן, הרה"ח ר' אהרן חיטריק ז"ל

סב החתן, הרה"ח ר' אהרן חיטריק ז"ל עם אחיו הרה"ח ר' צבי הירש ז"ל

הרה"ח ר' אהרן חיטריק בחתונת נכדו - יבלחט"א - יוסף יצחק גראסס. משמאל: החתן, אליהו ארי' ליב גראסס ר' אברהם נחום גראסס, יוסף יצחק גראסס, ר' אהרן חיטריק, שלום דובער גראסס ושמאל גראסס

סב החתן, הרה"ח ר' אהרן חיטריק ז"ל

מימין: סב החתן, הרה"ח ר' אהרן חיטריק ז"ל, עם הרה"ח ר' אברהם יצחק שם טוב שי', בפגישה עם אנשי מימשל בארכיון הספרייה בוורשה, שם הוחזקו ספרי הרבי הריי"צ. פגישה זו התקיימה בקיץ תשל"ז, ובחשון תשל"ח הגיעו הספרים חזרה לספריית אגודת חסידי חב"ד בניו-יורק

ארבע דורות. הרה"ח ר' יהודה חיטריק ובנו הרה"ח ר' אהרן חיטריק ע"ה, עם יבלחט"א חתנו הרה"ח ר' אברהם נחום גראסס, ובנו - החתן - ר' אליהו ארי' ליב גראסס

הרה"ח ר' אהרן חיטריק ע"ה
עם - יבלחט"א - רעייתו סלוח ובתם רחל, אם החתן

הרה"ח ר' אליהו גראסס בשנת תשל"א עם הרב דובאוו

הרה"ח ר' אהרן חיטריק עם - יבלחט"א - נכדו, החתן שי'

סב החתן, הרה"ח ר' אהרן חיטריק ז"ל

מכתב מהרבי בקשר עם חתונת סב החתן הרה"ח ר' אליהו ארי' ליב גראסס

אגרת לסבנו הו"ח אי"א נו"נ ר' נטע זאב ז"ל ראזענבלום

ב'תרכ

ב"ה, אדר"ח אייר, תשי"ד

ברוקלין.

שלום וברכה!

אין צוזאמענהאנג מיט די פערשידענע קלאנגען וועלכע האבען דערגרייכט צו מיר און וועלכע וואונדערן מיר זייער, איז ניט רעכענענדיק זיך מיט מיינע פילע טרדוּת, שרייב איך די פאלגענדע שורות.

לויט ווי מען האט מיר איבערגעגעבען (און וואס איך האף אז סוף כל סוף וועלען זיי זיך ארויסווייזען פאר ניט ריכטיג) אז אייער משפחה איז מען געגען איינארדנען די חתונה פון אייער טאכטער ... לויט דער פאדערונג פון שולחן ערוך אז עס מוז זיין א מחיצה בעת דער חתונה צווישען מענער און פרויען.

ווייל איך דערמיט ערקלערין אייך דעם מצב לויט ווי איך זעה עס. און דאס איז פאלגענדעס:

ווען מען ארדענט איין א חתונה מיט א מחיצה לויט ווי עס פאדערט תורתנו הק', פסק'נט די תורה אז מען זאל זאגען "שהשמחה במעונו" ד.ה. אז ווען מען דערמאנט דעם אויבערשטענס ברוך הוא נאמען דערמאנט מען עס אז עס זאל זיין שמחה און ממשיך זיין דאס אין וועלט און צום אלעם ערשטען צו דעם חתן און די כלה.

זיכער איז איבעריג צו באשרייבען וואס האט פאסירט אין די לעצטע יארען אין דער וועלט אין אלגעמיין און בא אידען בפרט, און אויב אין אלע צייטען האט מען געמוזט אנקומען צו הקב"ה פאר ברכה והצלחה און נאך מער צו א געזונטען און פרייליכען לעבען, איז אין אונזער דור איז דאס נאך פיל מער נויטיגער, און דער איינציגער וועלכער קען דאס באווארענען איז דאס דער וועלכער איז דער בעל הבית פון דער גאנצער וועלט הוא הקדוש ברוך הוא.

זייער צייט ווען הרה"ח... שי' האט מיר געפרעגט מיין מיינונג וועגען דעם שידוך און ווען עס איז אנגעקומען צו מיר אייער אנפראגע אין דעם, האב איך געפונען

פאר מיין פליכט און זכות צו באווארענען אז ווען אייער טאכטער און הרב... שיחיו הויבן אן א צוזאמענלעבען, זאל דאס זיין אין א אופן וואס מען קען ערווארטען די מאקסימום ברכות פון השי"ת, אז זיי זאלען האבען א געזונטע פרייליכע הויז, וואס ווי געזאגט האט מען אויף דעם א צושטימונג פון תורתנו הק' ווען מען קען זאגען בא דער חתונה שהשמחה במעונו, און אז די תורה פסק'נט אפ אזוי, און ניט אנדערש, איז זעלבסט פארשטענדליך אז קיינער קען דאס ניט ענדערען. און דעריבער האט מיר געוואונדערט, אז עלטערען וועלכע טוען אלץ אז קינדער זאלען זיין גליקליך, אין דעם וואס ווענדעט זיך נאר אן זיי, זאלען גאר וועלען אנווענדען כחות ניט צו דערלאזען, אז בא אייער טאכטער'ס חתונה זאל זיין שמחה, וואס בדרך ממילא פעלט דאס ח"ו דערנאך אין זייער לעבען, ר"ל.

חתונה האט מען בכדי צו בויען א הויז אויף צענדליגער יארן איז רעכט בא עלטערען צו ריזיקירען דאס וואס עס רירט אן דער טאכטער אויף צענדליגער יארען, בכדי אז אויף די פאר שעה וואס עס געדויערט די חתונה, געפעלען ווערען פאר די מענשן וועלכע ווייסען ניט די דינים פון שולחן ערוך אדער וועלכע רעכענען זיך ניט מיטן שולחן ערוך, אדער פאר די לייכטזיניגע וועלכע בא זיי איז רעכט ריזיקירען א זאך פון צענדליגער יארען צוליב א מאמענטאלען געדוכטען פארגעניגען. און עס וואונדערט מיר פון וואנען נעמט זיך בא עלטערען אזא ברייטקייט, צו נעמען אויף זיך אזא פאראנטווארטליכקייט.

עס איז ניט מיין ענין צו שיקען פאליס צווינגען טאן ווי מיין מיינונג איז, עס איז ניט מיין ענין צו נייטען מענשן בכלל, טאן לויט מיין מיינונג, און עס איז אויך ניט מיין ענין צו זאגען שווערע ווערטער, און דעריבער וויל איך שליסען מיין בריף צו ריידען נאר אין דער גוטער זייט. אז ווען איך האב געגעבן מיין הסכמה אויף דעם שידוך בין איך געווען זיכער אז אויך די עלטערען פון זייער זייט וועלען טאן אלעס וואס עס ווענדעט זיך נאר אן זיי, אז זייער טאכטער און צוקונפטיגער איידים זאלען זיין פארזיכערט אויף וויפיל עס לאזט

סב החתן, הרה"ח ר' אליהו ארי' ליב גראסס, בדרכו לחופה. מימינו הרה"ח ר' פרץ מאצ'קין, ומשמאלו הרה"ח ר' ישראל ג'ייקובסון. משמאל נראה גם הרה"ח ר' לייבל קרעמער

סבא-רבה של החתן, הרה"ח ר' נטע זאב ראזענבלום, ורעייתו מרת בלומא, מלווים את בתם הכלה מרת שרה פייגא. מימין נראית גם הדודה מרת חנה עטקע גערליצקי

נ.ב.

איך גיב איבער צו הרב... שי' אז ער זאל זיך מער ניט מישען אין דער פראגע פון דער מחיצה, און אויב בא אייגענע עלטערען קומט אויס אז זיי האבען ברייטע פלייצעס און קענען איינשטעלען שמחה-לעבען פון זייער טאכטער תחי' אויף זייער אייגענע אחריות אנדערש ווי עס שטייט אין שולחן ערוך, קען איך ליידער צו דעם גארניט טאן.

איך ווייס אויך אז עס זיינען געווען פילע חתונות און אויך פון פרומע און ליידער אן מחיצות, אבער איך ווייס אויך די צרות וועלכע זיינען ליידער געקומען שפעטער, און השי"ת זאל אייך בענטשען אז איר זאלט שטענדיג קענען אנואגען נאר גוטע בשורות סיי בגשמיות און סיי ברוחניות.

זיך נאר אויף די צענדליגער יארען וואס זיי וועלען זיין צוזאמען, און זעלבסט פארשטענדליך אז עס וועט ניט פארנעמען קיין ארט דאס וואס אירע חבר'טעס וועלען יע זיין צופרידען אדער ניט צופרידען, אויב נאר די תורה הק' וועט זיין צופרידען פון אזא סדר בא דער חתונה, און נעמענדיג דאס אין חשבון האב איך געגעבען מיין הסכמה אויף דעם שידוך, און ווי געזאגט פריער, אויב מען וויל אויף א אמת אז בא דער חתונה זאל די תורה הק' פסק'נען אז מען קען זאגען שהשמחה במעונו און דורך דעם זאל מען דערנאך זיין צופרידען דעם גאנצען לעבען, זאגט דער שולחן ערוך * אז די חתונה דארף זיין מיט א מחיצה.

בברכה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON מנחם מענדל שניאורסאהן

Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

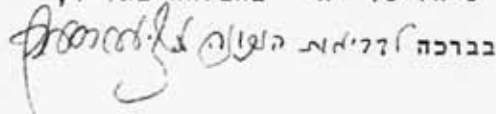
ב"ה, ט"ז סיון תשי"ב
ברוקלין

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ מוה"ר יהודא שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מעש"ק, בו מודיע אשר
לפ"ד הרופאיף הוא וכן בנו אהרן שיחיו זקוקים
להרחקת המאנדלען, ושואל אם לעשות אצל הרופא בביתו
או אצל רופא אחר בבית החולים:

הנה, לדעתי, אין נוגע כ"כ מקום עשייה
הנתוח, וצריך להודע איזה רופא מומחה יותר-ואצלו
לעשות, אף שבד"כ נתוח כגון זה נחשב עתה לדבר קל.
ובטח יבררו מקושם אם אזמן השנה מתאים לנתוח כמו
זה. והשי"ת יתן שאיך שיחליטו יהי' בהצלחה בגו"ר,

בברכה אדריאנו הועין זצ"ל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ. י.

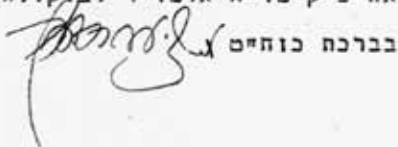
ב"ה, אדר"ה אלול תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ וכו' מוה"ר יהודא שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו, הפה מוסגיפ העקק המענה
שנשלה ישר לבחו חחי' בשיקאגא.

נהניתי ספה שהרופא אמר לו שאין צריכים
לנתוח, ויהיה מהשי"ת שיהי' בריא אולם ויוכל להחמסר
לא רק רובו ככולו, אלא כולו (וכידוע שבכמה ענינים
אין הרוב מספיק, אלא צ"ל כולו ממש), לעבוד במלאכת
שמים, להעמיד סו"ס אח הישיבה במאנטיועאל שהי' מהאיסח
לשמה ולחפץ רצון נשיאה כייק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה
נבגיים זי"ע,

בברכה כוחים

היטריק-מאנטרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

הרהי"ח אי"א נוי"נ עוסק בציצ
סוה' יהודא שי'

בי"ה כ"ה ניסן תשס"ז
ברוקלין

שלום וברכה!

במענה על מסכתו סכ"ה ניסן, ולפלא שאינו מזכיר דבר איך
ניצלו ימי חג הפסח בנוגע להחלמידים והשפעתם עליהם, ובפרט שהרי חת"ס
הכנה הוא לקבלה החורה, שהו ענין ישיבה בכלל וישיבת חו"ה בפרט וביחוד,
ובסילא מובן שהו ענינם העיקרי של הרי"ם והרי"י דהישיבה, ולהס"י שגם על
ענינים פשוטים צריך לעורר להזכיר ולבקש.

ובס"ש הוה דעתי אודות נסיעת זוגנו שהליט"א לבקר בנם כלהם
וי"ה שיחיו, -בכלל נקון הדבר, אלא שצריך להתיעץ עם הרופא שטפל בה, אם
צריקה היא לאיזה הוראות בנוגע להנהגה שם, ספני שינוי המאכלים, וכן אשר
עתה מחיל שם החורף וכו'. ולעשות כהוראתו. ובהנוגע לאופן הנסיעה, אין כדאי
המלטול כשבועים באני", כיון שרובא דרובא נוסעים עתה באוירון.

בברכה לבשו"ט בענינים הכלליים, שבסילא
יהיו גי"כ בשו"ט בענינים הפרטים.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
המ"כ
ק"ק

היטריק-מאנטרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

הרהי"ח אי"א נוי"נ סלאכתו סלאכת
שמים סוה' יהודא שי'

בי"ה כ"ג אדר תשי"ז
ברוקלין

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה ידיעה גטלפניה ואחי"כ שני מכתביו משרים
טוב אשר הצליח הספול הרפואי לזוגנו תחי'. ויהי רצון שילך סצבה הלוך
וטוב לרפוא'ק ולרפוא'ש, וביחד ישבעו רוב נחת אמיחי הוא נחת יהודי חסידות
מכל יו"ה שיחיו,

ובודאי למוחר לעוררו שככל שיוסיף אומץ בהחדרת נשמת דאורי'
ועניני', זוהי תורת החסידות הדרכוהי' ומנהגי', במושפעי', יהוסף בברכה
השי"ח בהמצטרך לו ולבי"ב שי'.

בברכה לבשו"ט בענינים הכלליים,
ובדי"ם גם בענינים הפרטים
המ"כ

חיטריק-מאנטרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, טו" סבה תשי"ח
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מלאכתו
מלאכת שמים מוה' יהודא שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו מצום העשירי, יהפך בקרוב לשון
ולקטחה ע"י משיח צדקנו,

ויהי רצון שחכה"י יכשר אך טוב כטוב הנראה והנגלה,
בענינים הכלליים ובענינים הפרטים, אשר הא כהא חליא, וכהנ"ל, פטובן
ופשוט-עניני כריאות שלו ושל זוגתו וכל יו"ה-שיחיו-ונחה חסידותי
מהנ"ל, ובודאי שגם על זה קאי כל המוסיק (כהמוטל עליו) מוסיפין
לו (כהמצטרך לו).
בנרכה לבשו"ס

Handwritten signature

חיטריק-מאנטרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, בדר"ח אלול תשי"ט
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' יהודא שי'

שלום וברכה!

במענה על סכ' מיום כ"ו סנ"א
אודות יום הולדת שלו,

בודאי נהג במנהג אנ"ח בזמן
האחרון ביום ההולדת. ויה"ר משה"ה שחתי
שנה הצלחה אצלו תן בגשמיים ותן ברוחניים
וינסיף בלימוד התורה וקיום מצותי' מחוך
הרחבה.

Handwritten signature

יום חמישי, ח' תמוז ה'תשע"ט

הוספה בכת"י:
וכן הר"ד
משמח"ת פ"ב
ופורים ואחש"פ פ"ג

בברכת הצלחה רבה
בתו"ת וכן גם בת"ת
דרבים בביהכ"ס וכו'
ומתוך שמחה

הביאור בסיום
המכתב הוא על
שאלתו בשיחת
ש"פ לך תשכ"ה,
שנדפסה בלקו"ש
ח"ה עמ' 297 ואילך

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NYc0148 3-8250

מונהג טענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ועש"ק ס' כי חשא ה'חשכ"ח
ברוקלין, נ. י.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה פנאצט רשימותיו, וז"ל ת"ח. וכן ה"ר מנחם מנדל וז"ל
וסקנין פרשה שבוע זה:

ויברך ה' אל משה - כי שאל משה: רבש"ע כמה תרום קרן ישראל
(ובפרט - שהי' אך זה עתה מעשה העגל). אמר לו הק'
לאמר - לדורות (כולל אשילו ביום פקדי (אשר או) ופקדהי עליהם
המאסה בעגל) -

כי חשא - אחת דוקא - ראשם של ישראל (דוק משה - לא הייתה לו כל
ש"כום אשילו לענין העגל, שהרי הי' או בחר עם ה')

חשא את ראש - הוכל, לשאח את ראשם בתגובתה, ע"י אשר -
חשא את ראש, המנה אותם לגלות חיבתם לפני המקום. - ולכפר על
המאסה המונע חרמם קרנם (ובפרט - חשא העגל) -

ונמנו איש כופר נפשו - צדקה, כמס"נ וחמאך בצדקה פרוק.

: : :

וכינתן אשר כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחי' פטרע"ה - הרי
הוראה בפרשתנו, שע"י בחי' זו על כאו"א להרים קרנו, ע"י אשר יגלה
החלו לפני המקום, בהתבוננו אשר אהבה עולם אהבתנו ה' אלקיננו כו'
ובנו בחרה - הוא הגוף החוסרי - וקרבתנו כו', שאזי סטילא כמים
השנים לשנים יתקורר גם הוא לרבקה בו ולהמשיך או"א ס' ב"ה למסה
ולתעלות כל העולם כולו לה', שנתן ע"י החוס"צ ובפרט ע"י הצדקה,
שהיא עיקר המצות מעשיות ועולה על כולנה - בסילוי הצידי לעשות
משכן ודירה לו יח' בתחוננים.

בברכת ייחוד ייחוד וכו' וכו'
ד"ר מנחם מנדל שניאורסאהן

שאל משה: ב"ב י, ב, **זה עתה העגל:** תחומא ר"ס חשא, רש"י חשא ל, סז.
לאמר לדורות: כדמזכר ספרו ל' ב"ב, **ביום העגל:** סנהדרין קט, א.
אמר דוקא: וז"ל כבשאר המנינים, ובתקרה חרא ג' ב"ב ס. **ראשם של ישראל:**
ראה בארוכה ב"י לר"ה חשמים כמאי ס' ג' (נדפס בלקו"ה ל"ט) **לשמה:**
בתגובתה: רש"י ב"ב ס. **המנה אותם:** דאין מקרא (והענין) יוצא מירי פשוט.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NYc0148 3-8250

מונהג טענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב

לגלות חיבתם: ראה רש"י ר"ס שמוח, ובפרט כאשר המנין הוא באופן
דחא **אך** - שאו לכולי עקמא חשוב ולא במל' (ביצה ג, ב), - ועש"י
סחורחא חסמי' בסוגיה ב"ב דהתרמא היא ע"י צדקה - שא' כ' לפה מנה
אוהם, והגדיל חסמי' ביוחר - ראינן זה יי"ע ענין המנין להרמס קרנם
והרי ארבה - אסור למנות את בני' (ש"ע רבנו חזקן או"ח פקני' ו'
סס"ו) בס"ס שם ע"ג, רס"א' ואולי צ"ל "ס"א" או "ש"א" - סמואל
(א'). ועכ"ל ריש במניה בני' ענין נעלה, וכן ל'. **חמא המונע:** שלכן
חמא משה כמה תרום כו'. וראה ג' סו"ר ר"ס חשא: כי חשא היבין
לי ישראל, וסי' הצ"צ (דרס"צ ח"ב רס"ס, א) ע"ס תירוש' שקלים (ב"ג)
חוב עבד הענינות ע"ד ענינותי עברו ראשי, **ונמנו:** נפשו: ראה ס'
חריג"ה ב"ב ס. **וכמס' נחמא:** ראה צ"צ ס. **לל' חשמה:** ח' הניא
רס"ב, וראה תקו"ז ח"ס (קיד, א): אחשפוחא דמשה בכל דרא ודרא.
ער שתי' ריבוא. **אמרת:** לפניהם הניא ספ"ס. **יתקורר:** הניא
הקמה לשער היחוד א. ושם: אהבה זו רצה סרע"ה ליטע בלב כל ישראל
כו' ע"י ש. **ולתמשיך:** הניא ספ"ס. **הצדקה:** כוללת: הניא ס' ל'
(סח, ב - סס, א).

ג.ב.
מחביו סל' כסלו, ס"ז, כ"ד סנה-נחקבלו בעתם,
להקרהו בשיחה מ' לרן: קיום הצינויי **ש"ס** להנאהו כו' מבלי שיהי'
בזה סינויי הטבע, קשור כעבורה אברהם שאין בה סינויי טבעו, אין דוק
לקב"ע.

סההליכה הגרוס בוי גדול - היפך הטבע, באה ע"י עבודתו היפך
טבעו דוקא.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה. יום השלישי, ה' סיון, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יהודה שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו מצד מצאנו הרב הרב יצחק פרידמאן
ובעמדנו בימי סגולה אלה, אשר החחלתם -
ביום ראש חודש, בו באו מדבר סיני ויחן שם ישראל כאיש אחד
לב אחד,

והיכף למחרתו נאמר לבית יעקב (אלו הנשים) והוגד לבני ישראל
(אלה האנשים): אחס ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אחכם על כנפי נשרים
וגו' ועתה גו' ושמתם אח בריחי (על שמירת החורה) והייתם לי סגולה
מכל העמים גו' ממלכת כהנים וגוי קדוש -

וסיים וזוהם ימי הכנה אלה במשנה בחודש בו
אמרו ישראל, כולם פה אחד, אשר דבר ה' נעשה ונשמע -
ואמרו חז"ל שבשעה זו שמח בהן הקב"ה ונתן להם תורתו וברכס בשלום,
יהי רצון אשר כל האמור לעיל - כן יהי לנו,
ומתוך מנוחת הנפש ומנוחה הגוף תקויים בכאו"א הברכה - בנוסח הידוע -
קבלה התורה בשמחה ובפנימיות
ואין כל אומה ולשון שולטת בהן וכמו שנאמר: ייטב להם גלבניהם עד
עולם.

בברכה חג שמח

יום השלישי: ראה שבת (פח, א): אוריאן חליהאי כו'. ובר"נ גאון סס. זח"ג
רמו, א. בו באו: שבת (פו, ב) וראה חו"א ר"פ יתרו. כאיש אחד: פרש"י
יתרו (יט, ב) ממכילחא סס. אלו האנשים: שם (יט, ג). למצרים: להעיר
משו"ע אה"ע ס"ד ס"י וש"נ. אבל גם להרמב"ם וכו' דאין דין מצרי לאחרי שבא
סנחריב ובלבל כו' - ולהעיר מס' הלבוש (שם, שם): דודאי מיעוסם נשאר
במקומותם והוה לי' קבוע וכו' - היינו רק בדפריש (כפשוטו, או ע"י גיור -
מדאינו מחלק בשו"ע בין הגר בארמ"צ או במק"א. ועיין רמב"ם הל' אסו"ב
ספ"ב "הפורש מהן להחגיג"ר. ראה רש"י יבמות סז, סע"ב (דל' הש"ס דקביעי
- מסייעו נגד החוס"ס). וי"ל דבנדוד"ג גם להחוס"ס כן הוא, כיון שנאמר
בחור מצרי (ובפרט ד(מעשה) המדינה וחושבי' - צירפס הכתוב לגנאי). ובה
בטלה קושיית ערה"ש שם סק"כ). ועפ"ז מוכן הא דגם הרמב"ם אוסר הישיבה
בארמ"צ גם בזמה"ז, אף שטעם האיסור הוא שלא נלמוד ממעשיהם (סהמ"צ מ"ח מו).
ובפרט להרמב"ם בהל' מלכים (פ"ה ה"ח) ששינה וכתב "שמעשי" מקולקלין" באס
היא "בידי עכו"ם" איזו אומה שחתי', דמזה מוכח דס"ל דהאיסור מצד הארץ
(ראה מנ"ח מצוה תק). וי"ל שזהו ע"ד יש מעינות שמגדלין שטופין כו' (במדבר"ר
פ"כ, כב). ורק כבוש רבים דנעשה "כארץ ישראל" משנה זה. ולכן החזיר (שם)
דק בכבוש "מלך ישראל ע"פ ב"ד". אלא שעפ"ז צע"ק דברי הגמ"י שם, ועוד.
ויל"ע בברכ"י ובספרים שצויינו באוצר הפוסקים (שם). ועיין מט"ה "ה" -

הוספה בכתי"ק:

ולפלא הפסק הר"ד. ובטח ימלא בכפלים לתושי'

מכתב מהרבי לארגון נשים למען ישיבת תות"ל מונטריאל שנוהל על ידי סבתו של החתן, מרת היטריק

RABBI MENACHEM M. SCHNEEBSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ד' תמוז תשכ"ה
ברוקלין

ליידים אוקזילערי בית רבקה
אין מאנטרעאל,
ה' עליהם תחיינה.

ברכה ושלוש!

באשטעטיג די ערהאלטונג פון אייער בריף פון ר"ה
תמוז, אין וועלכען איר שרייבט א באריכט פון די טעטיגקייטען
אין די פארגאנגענע וואכען.

ויהי רצון עס זאל גיין פון גוט צו נאך בעסער,
און פון בעסער צו גאָל בעסער, ווינעס דארף זיין אין אלע זאכען
וועלכע זיינען פארבונדען מיט טוב וקדושה.

וואס דאס איז דער וואונש און ווילען פון כ"ק מו"ה
אדמו"ר נשיאנו, אויף וועמענס ציון הק' איר וועט דערמאנט ווערען -
צו הצלחה אין דאס אויבען געשריבענע.

און מיר דערנענטערן זיך דאך צו די גאולה טעג פון
יב' ויג' תמוז, גאולה פ"ק מו"ה אדמו"ר און דער נצחון פון זיין
שיטה, וועלכע איז א אנווייזונג צו יעדערן, מאן און פרוי, יונג
און אלט-בתוככי כלל ישראל,

א אנווייזונג אין דעם טאג טעגליכען לעבען, און אויך
א אנווייזונג פאר די טעטיגקייטען צו פארשפרייטען אירישקייט וואו
נאר מ'קען גרייכען.

בברכה צו גוטע בשורות אין דאס אלץ אויבען
געשריבענע ובברכה הג גאולה

מכתבים מהרבי לסב החתן הרה"ח ר' אהרן חיטריק

חיטריק - ברקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYadinh 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ג
- שנת המאה וחמשים
להתקוות תילווא של
רבנו הזקן -
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ וכו' ה"ד
סוה' אהרן שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, תבאת עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתים
טובה לשנה טובה ומחוקה בגשמים וברוחניות.

בברכה

הוספה
בכתי"ק:
הרב

חיטריק - ברקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYadinh 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ס"ז שבט תשכ"ב
ברוקלין

תאריך חת"א אי"א נו"נ כו'
סוה' אהרן שי'
וב"ב חי'

שלום וברכה!

לקראת חגיגת הקשו"ח שלהם בשעה טובה
ומוצלחת,

תנה ית"ר סתשי"ח שיהיו בשעה טובה
ומוצלחת, ולבנין ערי ער על יסודי החורה
והמצוה, כשי שום מושרים במאור שבחורה
זוהי חורה התסירות.

בברכה מול סוב

כ"ן אמרו של"ה
 באתה בן אמרו של"ה אורח המאמרים והתמסר
 וז' איזה פנים שאינם פנימים אצל!
 א) מאמרים שכתבו הרבה וקצת וט'. והכל נחמדים
 המאמר וביאור שלא נספג. ההפכים הביאור התמסר,
 או אקצ' ב הביאורים בקצ' תנ"ך שיהי ביאורים
 הרבה וקצ' וכו'. אין המילים אלו לומר לחוב ועל ע"י
 אלו סוגי רוב הענינים נחמדים לתורה ולעולם
 ב) ואם להפכים הביאורים, האם גם להפכים המאמרים
 שכתבו בהכרח בשינוי לשון -
 ג) מאמרים שכתבים הרבה הנחה שיש להם
 להפכים ב הפניות או קצ' היינו בתורה להפכים
 ק' הנחה אחר. ~~אם~~ אכס"ל או בשולי המאמר.
 הנשמה אחר.
 אה"ן בן יעקב חס"ן
 כיון שאין מקור תורה ולקו
 נשתי אצור סוף
 ראינו בך

אם להפכים הביאורים, האם גם להפכים המאמרים שכתבו בהכרח בשינוי לשון -

הוראות הרבי אודות הדפסת מאמרי אדה"ז - תקס"ז

א) מאמרים שנדפסו כבר בתורה אור ולקו"ת, אך ישנם ביאורים שלא נדפסו עדיין, האם להדפיסם? הורה הרבי להדפיס הביאור.

ב) האם לקבץ כל הביאורים על תו"א ולקו"ת בספר בפני עצמו, ענה הרבי: אין המחליט מהו ביאור לחוד ומהו כו' שהרי סו"ס [= סוף סוף] רוב הענינים נמצאים בתו"א ולקו"ת

ג) האם להדפיס גם מאמרים שנמצאים בכת"י בשינוי לשון. והאם להדפיס הנחות שונות מהמאמרים הנמצאים בכת"י. ענה הרבי: אין לדבר סוף ולכן להדפיס רק השינויים הכי השובים כיון שמו"ל [= שמוציא לאור] בקרוב תו"א ולקו"ת כדאי לצרף בסופן רשימת הנ"ל

דף 44 ג'ט

בן אהרן שליט"א

ההתקוותה בן אהרן שליט"א צ"ל והמאמרים
שהגיד וק"ו - אהרן הנחלתו בשנתו ובשנה

הני אהרן, ובכך הגילוי ק"ו בן הפס
צ"ל בלהגיה הסיפור עם פ"א (חב"ו)
העצב אהרן מילולו היתה להפסיק ה"ל).

חלמה הרבה מאמרים באותה בן אהרן
האמצעי עם מילונים באותה בן אהרן
הצ"ו, הנחלתו בן הלבך ואתמלה ג"ו
ומק"ו. נאמרים עם הרבה שנים אהרן
מילולו מילולו מילולו מילולו מילולו.

ובמהלך שנה גילוי הרבה תהיה
א"ת הריגון נ"ז - אסיפור, ובנה
א"ת אהרן הצ"ו, בנה אהרן צ"ל
א"ת צ"ו.

א"ת אהרן
א"ת אהרן
א"ת אהרן

א"ת אהרן בן אהרן - שנים באהרן
א"ת אהרן אהרן אהרן אהרן אהרן
א"ת אהרן אהרן אהרן אהרן אהרן

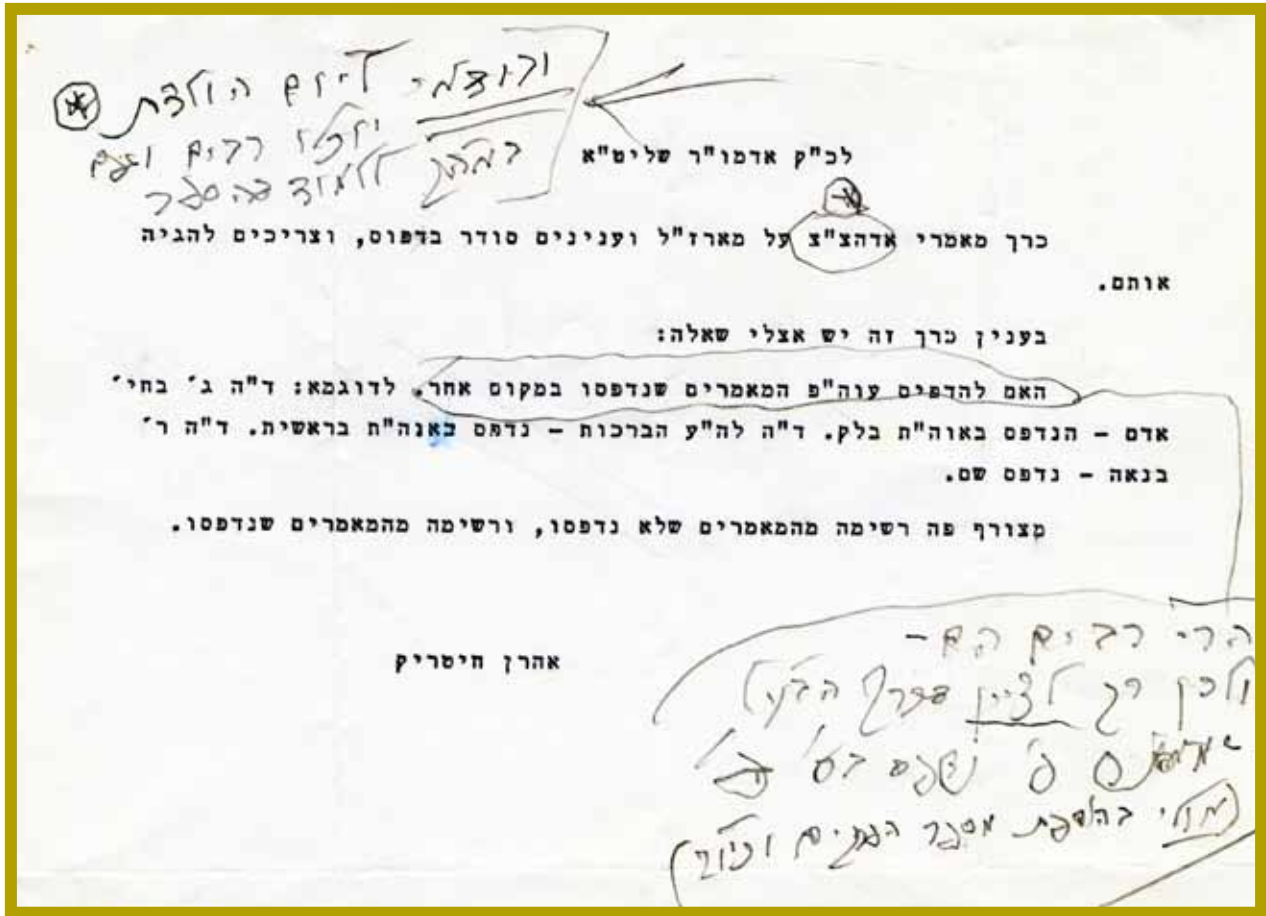
כ"ו אהרן אהרן אהרן אהרן אהרן
הינכם - אהרן אהרן אהרן אהרן אהרן

הוראות הרבי אודות הדפסת סידור אדה"ז עם דא"ח

מענה להרה"ח אהרן חיטריק, שהכין מהדורה חדשה של סידור אדה"ז עם דא"ח, ומצא הרבה הגהות על המאמרים מכ"ק רבותינו, ובפרט מאדמו"ר הצ"צ, שעדיין לא נדפסו, ושאל אם לקבץ כל ההגהות שנדפסו באור התורה, ולהוסיף עליהם המאמרים על הסידור שלא נדפסו?

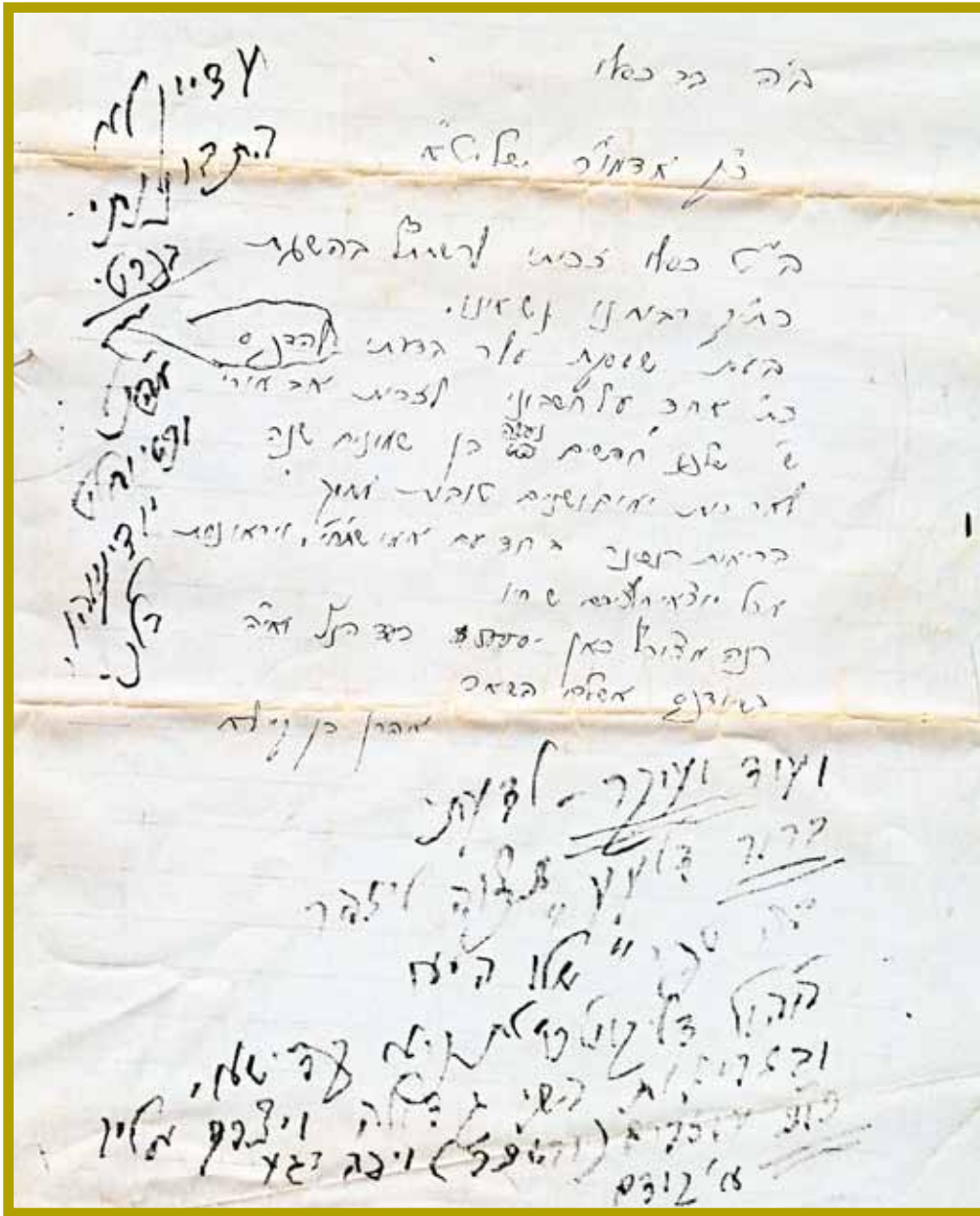
בפ"ע [להדפיסם בפני עצמו]

כיון שאדהאמ"צ [= שאדמו"ר האמצעי] כו' לא כללם עם הנדפס - אין לכללם עם ההגהות להנדפס ועד"ז בנוגע לתו"א ולקו"ת

הוראות הרבי אודות הדפסת מאמרי אדמו"ר הצ"צ על מאמרי רז"ל וענינים

- (א) על ההודעה על הכנת הספר, הורה הרבי: ובודאי ליום הולדת [אדמו"ר הצ"צ] יוכלו רבים וגם באה"ק ללמוד בהספר על השאלה האם להדפיס בהספר גם המאמרים שנדפסו כבר במקום אחר. ענה הרבי: הרי רבים הם - ולכן רק לציין במרך הבע"ל [= הבא עלינו לטובה] שמאמר פ' [לוני] נדפס בס' פ' [= בספר פלוני] (אולי בהוספת מספר הפרקים וכיו"ב)

מצוה דזהיר בה טפי

מענה הרבי (כ"ו כסלו תש"מ) על מכתבו של הרה"ח אהרן חיתריק, בקשר להדפסת כתי"ר רבותינו נשיאינו

בי"ט כסלו זכיתי להשתתף בהשגת כתי"ק רבותינו נשיאינו.

בעת שעסקתי עלה בדעתי להדפיס כתי"ר אחד על חשבוננו, לזכות אבי מורי שיי' שלפני חדשים נעשה בן שמונים שנה, לאריכות ימים ושנים טובות מתוך בריאות הנכונה, ביחד עם אמי שתחי', ויראו נחת מכל יוצאי חלציהם שיחיו.

הנה מצורף כאן \$ 5000 בעד הנ"ל ואי"ה כשיודפס אשכם השאר

עדיין לא התבוננתי בפרטי

[להדפיס] מהנ"ל, וכשיוחלט יודיעוהו בל"נ.

ועוד ועיקר - לדעתי ברור דלע"ע [= דלעת עתה] "מצוה לזהיר בה טפי" שלו היא הו"ל [= הוצאה לאור] דלקוט כו' לתניא קדישא, ובזריזות הכי גדולה, ויצרף אליו כו"ב [= כמה וכמה] עוזרים (ובשכר) ויפה רגע א' [חד] קודם

פ"ק אצחור' שלטא

דא הוציא הרב כרכים מאמרי אבה"ט - נישא
והניח לשאר חוצה כרכים נוספים אצחור' נג
- נמצא בקנים (ר"י הכה"ט אבויאל ש"י שניידא).
בן אצחור' רחל ודוד - נמצא בקנים (ר"י הכה"ט
א"י ש"י מאסאוו).

בדג שסיפרו מאמרי אבה"ט, זשולג'ט רשימה
ובילויים מאמרי פ"ק אצחור' האמצעי.
וכן המסודר יחזין בדרך ו' כרכים, והי"ן
אמורה 3 כרכים, נ"ג בן א'. זהו כנ"א
ואת"י כ"א.
האם באי להכין אפנים
(הכה"ט אבספריי' יוצאין - גאר עבשו מאמרי
אבה"ט - נישא - ויש לו עבשו אן ע"ט)

אהרן מס"ח

רע"ן - רע"ט אה"ט - ע"ט רע"ט רע"ט רע"ט
דער ר' רע"ט רע"ט רע"ט - אה"ט רע"ט (המס"ח רע"ט)
ודער ר' רע"ט רע"ט רע"ט רע"ט רע"ט רע"ט

השלמת ספרי אדמו"ר הצמח צדק

מענה הרבי על השאלה האם להתחיל להכין לדפוס את מאמרי אדמו"ר האמצעי, שיחזיק 10 כרכים:

בזמן - קדימה להשלמה - שבכמות היא קטנה בערך הכמות שכבר הו"ל [= הוצא לאור] - מאמרי הצ"צ (המאסף גם הנ"ל) ובפרט שאז תתוסף שלמות בס' הלקוטים ג"כ [= גם כן]

ה"ר י"ג אב תש"א רש"א דווקאין
א"כ"ק אבא"ר שא"ט"ז
בזה הזאת בדקשה אנ"ק, אק"א
זאת ספרו "רשימת דברוק"
רוק הרשימות כהר שאתי אכ"ק,
אזתה נתאספו, זולגות חסידים
אשר נשפתי על יצם, זולגות אוקראינים,
יש זיבו הגהות, אטיקושים שני
ע"י מכש הדפוס,
והגון אוטריק.

פנימי אבא"ר
א"כ"ק אבא"ר
א"כ"ק אבא"ר
א"כ"ק אבא"ר

מענה הרבי לאביו זקנו של החתן הרה"ח ר' יהודה חיטריק, (על מכתבו מי"ד תמוז תשמ"א) על הגשת ספרו רשימת דברים, ע"ש הגהות משיבושים שנפלו ע"י מכבש הדפוס:

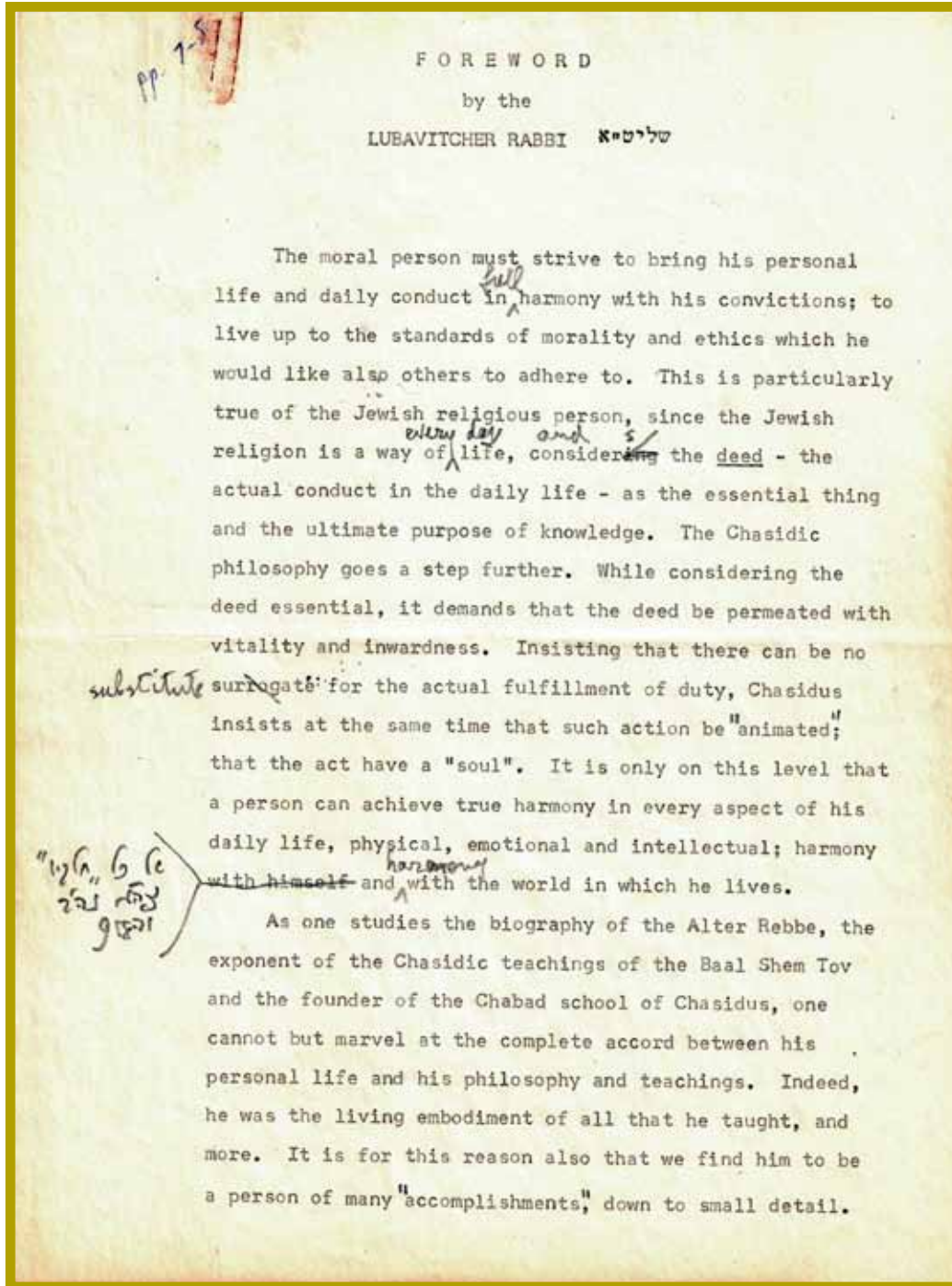
מדאי להוסיף (עכ"פ [= על כל פנים] בעלון בפ"ע [= בפני עצמו])

מפתחות

מענה הרבי (מנחם אב, תשמ"ב), להרה"ח אהרן חיטריק, בו מזרזו על הדפסת הליקוטי פירושים לתניא אמרו חז"ל: יש לו מנה רוצה מאתיים הראה קונסט - ואיפכא מסתברא, מליקוט - א לחבירו - מכפיל ההפסק שבניהם: באם ילך מהיל חיל בזה - יכנס לאלף השביעי ומתוך שמחה זריזות וטוב לבב

הגהות הרבי להקדמת ספר בעריכת סב הכלה הרה"ח ר' ניסן מינדל

הרה"ח ר' ניסן מינדל, סב הכלה, מזכיר ב"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע וב"ק אדמו"ר נשיא דורנו, ערך בשנת תשכ"ט ספר התולדות אדמו"ר הזקן באנגלית. זכה הרב מינדל שהרבי כתב את ההקדמה לספר, הרבי הכתיב להרב מינדל את תוכן הדברים, והרב מינדל העלה את הדברים באנגלית, לפנינו הגהותיו של הרבי על ההקדמה.

של כל "חלקיו"
נפשה אנה"ב
[= נפש האלקית
ונפש הבהמית] והגוף

He strove to develop himself in every way. From his ^{very} early youth he was known to recite his daily prayers with the kavenoth of the saintly SheLoH (Rabbi Isaiah Hurwitz), based on the Kabbala of the Ari haKodosh (Rabbi Yitzchok Luria), and all his daily activities were deeply probed and carefully measured. He was ^{the} a Baal Kore', reading the Torah in ^{his} congregation, and a Baal Toke'a, sounding the Shofar on Rosh Hashanah. In composing his Shulchan Aruch, he personally checked and counterchecked weights and measures defined by Jewish Law. He studied ^{algebra} arithmetic, geometry and astronomy in order not to have to rely on others in making calculations essential to the study of the Talmud and the making of legal decisions. Knowing the value of Neqinah in the attainment of Devekuth, he himself composed Niqunim and sang them with soulful ecstasy. Meticulous in all his ways, he sifted scores of prayer books to produce a prayer book punctilious in version and grammar.

The English reader is now fortunate in having been given access to both the philosophy and biography of the Alter Rebbe. In regard to the first, the student of Chabad is no longer dependent upon secondary sources (which are in any case very scarce). He can study the basic work of Chabad, the Likutei Amarim (Tanva), in ^{good and faithful} English translation. As for the life story of the author, the present volume fills a long-felt need, for it is the first comprehensive biography of the Alter Rebbe in the English language.

(ה'תש"א) - הייתה למעשה יום 17
 (ב'י"ג 130 ימים) - ארבעת ימים
 - הכי גדול מכל המעלות
 אצל אבותינו (ע"פ רמב"ם)
 אצל רמב"ם (ע"פ רמב"ם)
 אצל רמב"ם (ע"פ רמב"ם)

דב"ר א"ר
 (ע"פ רמב"ם)

א"ר א"ר
 (ע"פ רמב"ם)

א"ר א"ר
 (ע"פ רמב"ם)

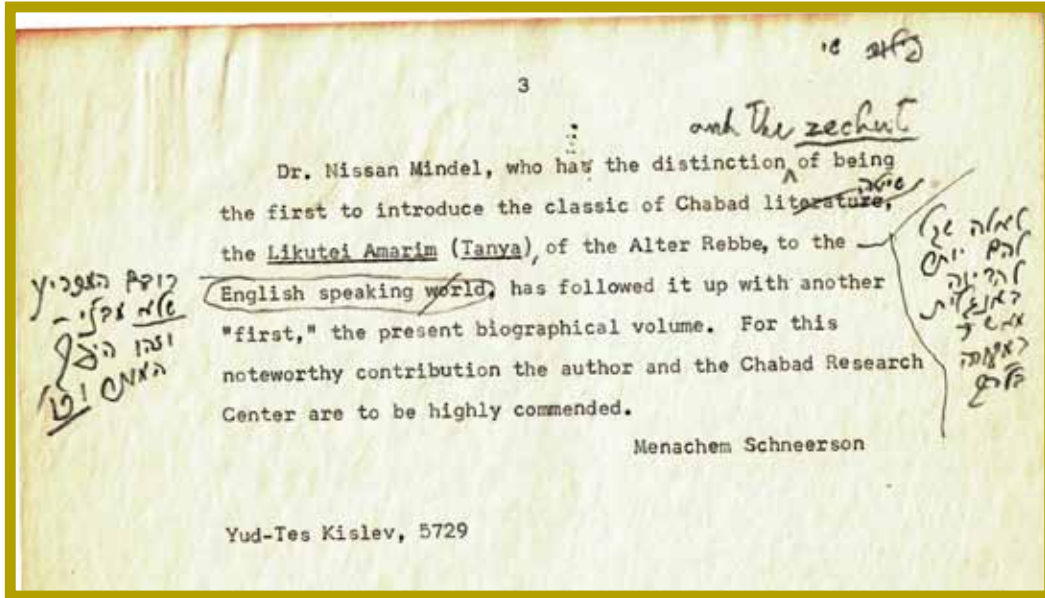
בייסודו שיטתו
 על אהבת ישראל
 במעשה בפועל -
 הרי תיכף כשבא
 הו"ן (עצום בזמן
 ההוא) לרשותו
 (הנדוניא) - התנה
 מתחילה וכן עשה
 הקדישו בוכו לעזר
 קונסטרוקטיבי
 לנצרכים.

בדיוק מיוחד
 בכללי הדקדוק

(ולפי מסורה אחת
 - 60 נוסחאות)

אשר כנ"ל - בנדון
 אדה"ז [= אדמו"ר
 הזקן] - הביוגרפיה
 חיי אדה"ז דוגמא
 חי' דשיטתו
 ומשלימים הם
 זא"ז [= זה את זה]

מאי קמ"ל?

שיטה

לא לה שקל להם יותר להבינה באנגלית מאשר במקורה בלח"ק

רובם המכריע שלא מבני - וזהו היפך המותר וכו'

פנינים מיומן

הרה"ת ר' אליהו ארי' לייב גראסס ע"ה

- קייץ, ה'תשי"א -

נר על הכותל הקטון, ובאמצע קריאת הפדיונות הוא הביט אם האש לא בוער.

לפני הציון גופא כל הרוצים שלפו הסאנדאלען שלהם ולבשו זאקען. אחדים כ"ק אדמו"ר שליט"א שיך פון גומי. היינו לא עד קצת הרבה משתי שעות, חאטש אפילו מיר זיינען געגאנגען שפעטער פון רבינו שליט"א און געקענט איבעריאגען מיר האבען געוואלט מיט געהן לכבוד רבינו שליט"א.

י"ג תמוז תשי"א

למדתי קצת והלכתי לשיבה. כ"ק אדמו"ר שליט"א התפלל בשעה קודמת, ובשעה 6:45 התפללתי מנחה לפני התיבה בשיבה. עזריאל חייקין נ"י ויתר התלמידים העריכו השולחנות לכבוד ההתעודות. עמדו שולחן וכסא של כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"י פלאטפארם קטן ובשעה 8:00 PM יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א, אמר לחיים ודיבר על התקשרות לאדמו"ר.

מענדעלע נ"י [גרינבוים] און איך רצנו לבית להביא ה Movie אפאראט ליקח מראות נוע של כ"ק אדמו"ר שליט"א. הח"מ לקח המראות של כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעת המאמר, בשעת הוא שליט"א ענה או נתן לאחר לחיים, ואמר לחיים, ובשעת הוא שליט"א עמד בשעת הוא טפח ידיו הק'.

כ"ה תמוז תשי"א

היום צו קריאה האט מען עולה תורה געווען שלום גאראדעצקי נ"י לכבוד זיין בר-מצוה. אין אווענט 6:00 PM האט מען געמאכט די סעודה אין בית המדרש און ער האט גע'חזר'ט א מאמר.

בשעה 7:40 PM הקהילו כל התלמידים אשר נוסעים בשליחות כ"ק אדמו"ר שליט"א ונכנסו לחדרו של כ"ק אדמו"ר שליט"א. הרב חזקוני נ"י אמר אז די תלמידים

י"ב תמוז תשי"א

שחרית בישיבה עם הת' חיים אשר נ"י [כהנוב].

מענדעלע [גרינבוים] איז געווען מיט זיין קאר, אויך אין דער קאר היו הרב מענטליק נ"י, הרב רמ"ל ראטשטיין נ"י, הרב בנימינסאהן, וקלמן שוחאט.

הי' פה שני אטאבאס, ובראשון ישב כ"ק אדמו"ר שליט"א. בהבאסעס'ס היו חמש או יותר מאשין'ס של יחידים.

לקחתי מכ"ק אדמו"ר שליט"א Movies אצל האהל ואחר האהל.

On the way back a car struck the front bus with only fender damage, but it held up the bus over 15 minutes with formalines. Left at 1:30 PM, arrived home at 4:30 PM.

באוהל כ"ק אדמו"ר שליט"א קרא כל השמות והרבה קוויטלאך, בישיבה היו כללות'דיקע קוויטעלאך אסאך נעמען אויף איינער צום רבי'ן. ימין עמד הרב מ. חזקוני נ"י, ולשמאלו הת' לייבעל גראנער נ"י ווער האט די Envelopes פון די קוויטלאך.

לפני הליכה לציון עם כ"ק אדמו"ר שליט"א, הוא שליט"א נכנס לבית הכנסת ושם היו מרת .. נ"י ובנה ושלח כ"ק אדמו"ר שליט"א לילך ולקרא אישה הרב .. נ"י, כי הם לא דרים תחת גג אחת, וחושבים על גירושין, אצלו שתי בנות, ואצלה הבן הזה אשר היום איז זיין "אפשערניש".

כ"ק אדמו"ר שליט"א לקח המספריים וחתך השער למעלה מפאה הימני ואמר: דער אויבערשטער זאהל העלפען אז דורך די קינדער וועט איהר קומען צוריק צוזאמען און ביידע האבען נחת פון זיי (ניט לשון בדיוק אבער ענדליך). והלך כ"ק אדמו"ר שליט"א לאוהל.

הרבה חסידים הלכו לאוהל הקדוש והם סבבו המקום ק' מכל צדדיו, כ"ק אדמו"ר שליט"א עמד במקום מיוחד שלו כנגד המצבה, ולימין שלו הוא דלק, בזכוכית אשר עמד,

כ"ף מנחם-אב

ביום הלך כ"ק אדמו"ר שליט"א אל האוהל הקדוש, לפני זה התפלל לפני התיבה ואז התפלל מנחה.

לשחרית נכנס אל החדר ברש"י תפילין ושאר שלשה זוגות [חסר]

בהתעודות סיים תענית. בלילה הערכת השולחנות וכ"ק אדמו"ר שליט"א התפלל מעריב ויושב [חסר]

אחר מעריב בשעה 10:15 PM בא כ"ק אדמו"ר שליט"א והתחיל לדבר, בתחילה אמר הסיום על תענית, ער האט אויסגעקליבען תענית מפני עס איז דער איינציגער גמרא וואס רעדט וועגן כ' אב.

ודבר על ענין של כ' אב וואס דאן האט מען געבראכט א קרבן עצים, וספר סיפור מאביו וועלכער האט גענומען סמיכה מר' חיים [מבריסק], מען האט אים געמאטערט אבער מען האט אים געמוזט געבען, ואמר לו, ר' לוי יצחק, אזא גוטע קאפ און קוקט אין וואס איהר האט איהם אריינגעלייגט, חסידות און קבלה.

און [הרב לוי יצחק] האט גע'פסק'נט א שאלה אויף א סוכה אויף שבת וואו מען האט פארגעסען ברענגען די עסען, און די תוצאה פון ר' לוי'ס ענטפער איז זייער געפעלן ר' חיים. ודבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אויף דער גאנצער ענין פון סוכה על פי חסידות ועבודה, און דער שאלה.

מען האט געזונגען ניגונים, אבל כ"ק אדמו"ר שליט"א לא עמד לרקוד.

עולם קטן הי', פיהל האבען געטראכט צו קומען פון קעמפ אבער ניט געקענט צוליב [?]

פונקטליך צוועלף אזייגער האט מען געענדיגט דעם פארברענגען.

מען האט ניט גע'חזר'ט נאר אביסעל, צוליב הרב רמ"ל ראדשטיין נ"י האט גענומען דער פארברענגען אויף Recorder.

דער Microphone האט זייער געקוויטשעט און דער רבי שליט"א האט געבעטען אז מען קען עס פארמאכען, אבער צוליב [?] איז עס אנגעגאנגען.

האבען אויף זיך גענומען געהן פאר דער מרכז.

כ"ק אדמו"ר שליט"א הביט אויף אלע (בערך חמשים) ואמר השיחה "איהר ווייסט דאך..." (קאפירט). אחר חמש עשרה מינוטין יצאנו.

בשעה 10:20 PM כ"ק אדמו"ר שליט"א בא לסעודת מצוה על פי בקשתו של ר' שמואל לעויטין נ"י ודבר על ענין של בר-מצוה.

זייענדיק אז איך פאהר פאר דער רבי'ן שליט"א בין איך אריין אין אנפאנג וואך אויף אריינגעהן היינט ביינאכט אויף יחידות, הרב חדקוב נ"י הסכים. דוד ראסקין נ"י עזר לי לכתוב פדיון בלה"ק, גם הוא נכנס. פאר מיר זיינען אריין תלמידים צוליב זייער יום הולדת.

איך בין אריין צו לעצט נאך א תלמיד פון די כתה של הרב מענטליק נ"י. נתתי הצעטעל לכ"ק אדמו"ר שליט"א, אשר כתבתי כי אני חפץ ללמוד בישיבה כל הזמן, ולא יהי' אצלי שום עסק רק לימוד התורה כל היום בישיבה, ובקשת ברכה להצליח בלימודי ולא יהי' אצלי שום בלבולים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א קרא הצעטעל, ושאל, וואס הערט זיך בנוגע [קרובת-משפחה שלו] פארען צו איהר ברודער אין קליוולאנד? וענית, [קרוב-משפחה שלה] האט שוין חתונה געהאט און זי טראכט ניט פון דעם.

שאל, און [קרוב-משפחה שלו]? בנוגע [קרובי-משפחתו]? וענית, ער ארבעט יעצט אויף טעלעוויזשען, דאס וואס .. האט איהם צו געזאגט צו העלפען.

שאל, [קרובת-המשפחה הנ"ל] האט א שטעלע? וענית, ניין אבער עס קומט אהן געלט פון שטאט.

שאל, וועגען א שידוך? וענית, זי זוכט.

שאל, דו גיסט Encouragement צו [קרוב-המשפחה הנ"ל]? וענית, איך העלף איהם אויס.

שאל, דו לערענסט נאר הלכות שחיטה? (האב איך געמיינט ער פרעגט, אויב איך לערן נאר הלכות אין חושן משפט? וענית, ניין יורה דעה מיט ש"ך און ט"ז. שפעטער האב [חסר ההמשך]

לזכות
החתן התמים הרב אליהו ארי' ליב שי'
והכלה המהוללה מ' **עדינה רחל תחי'**
גראס

לרגל נישואיהם בשעתומו"צ יום חמישי ח' תמוז ה'תשע"ט

נדפס על-ידי הוריהם

הרה"ת ר' **אברהם נחום** וזוגתו מרת **רחל שיחיו גראס**
הרה"ת ר' **אבא אליהו** וזוגתו מרת **מינא בוניא שיחיו דייטש**

וזקניהם

מרת **סלונה חיטריק תחי'**

הרה"ת ר' **חיים שמעון** וזוגתו מרת **חיה לאה שיחיו דייטש**
הרה"ת ר' **שלום דובער** וזוגתו מרת **פרידא חוה שיחיו שפירא**

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **אליהו ארי' ליב ב"ר יוסף ע"ה גראס**
נלב"ע בשמיני עצרת ה'תשנ"ה
וזוגתו האשה החשובה והחסודה

מרת **שרה פייגא ב"ר נטע זאב ע"ה גראס**
נלב"ע ביום שבת קודש פ' וילך ו' תשרי תשע"ט

ולעילוי נשמת

הרה"ח ר' **אהרן ב"ר יהודה ע"ה חיטריק**
נלב"ע בכ"ט תשרי ה'תשע"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

נדבת משפחתם שיחיו